

Lektion 7

Lösningssförslag till inläpp 3

1) Kopera beviset fra Algebra I, bytta ut \mathbb{K} med \mathbb{R} och \mathbb{Q} med $\mathbb{Q}(\mathbb{R})$.

2) Låt \mathbb{R} vara komm., $\varphi: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ isomorfism.

$$F := \{ r \in \mathbb{R} \mid \varphi(r) = r \}$$

a) Visa att $F \leq \mathbb{R}$.

$$\bullet F \neq \emptyset: \varphi(0_{\mathbb{R}}) = 0_{\mathbb{R}} \Rightarrow 0_{\mathbb{R}} \in F.$$

$$\varphi(1_{\mathbb{R}}) = 1_{\mathbb{R}} \Rightarrow 1_{\mathbb{R}} \in F.$$

$$\bullet \text{ Låt } f, g \in F. \quad f+g \in F?$$

$$\varphi(f+g) = \varphi(f) + \varphi(g) = f+g \Rightarrow f+g \in F.$$

$$f \cdot g \in F?$$

$$\varphi(f \cdot g) = \varphi(f) \cdot \varphi(g) = f \cdot g \Rightarrow f \cdot g \in F.$$

b) Låt $p = x^2 + ax + b \in F[x]$. Låt $r \in \mathbb{R}$ vara en rot til p .

Visa att $\varphi(r)$ är en rot til p .

$$\begin{aligned} p(\varphi(r)) &= \varphi(r)^2 + a \cdot \varphi(r) + b \\ &= \varphi(r^2) + \varphi(a) \cdot \varphi(r) + \varphi(b) \\ &= \varphi(r^2) + \varphi(a \cdot r) + \varphi(b) \\ &= \varphi(r^2 + ar + b) \\ &= \varphi(0) = 0 \end{aligned}$$

$$\underline{r^2 + a \cdot r + b = 0}$$

$$\varphi(r^2 + a \cdot r + b) = \varphi(0) = 0$$

$$\varphi(r^2) + \varphi(a \cdot r) + \varphi(b) = 0$$

$$\varphi(r^2) + \varphi(a) \cdot \varphi(r) + b = 0$$

$$\varphi(r^2) + a \cdot \varphi(r) + b = 0$$

$$\varphi(r)^2 + a \cdot \varphi(r) + b = 0$$

c) Anta att $\varphi \circ \varphi = \text{id}_{\mathbb{R}}$. För varje $r \in \mathbb{R}$ finnes en moniskt andragradspolynom i $F[x]$ med rot r .

$$(x-r) \in F[x]$$

Om vi hade $p \in F[x]$, $\deg(p) = 2$ med rot r , så måste $(x-r) \mid p$, fra b): $(x-\varphi(r)) \mid p$

Vad med $(x-r)(x-\varphi(r))$?

$$\dots = x^2 - rx - \varphi(r)x + r\varphi(r) = x^2 - (r+\varphi(r))x + r \cdot \varphi(r)$$

$$r+\varphi(r) \in F? \quad \text{Ja, fordi } \varphi(r+\varphi(r)) = \varphi(r) + \varphi(\varphi(r)) = \varphi(r) + r$$

$$r \cdot \varphi(r) \in F? \quad \text{Ja, fordi } \varphi(r \cdot \varphi(r)) = \varphi(r) \cdot \varphi(\varphi(r)) = \varphi(r) \cdot r.$$

- (tså: $x^2 - (r+\varphi(r))x + r \cdot \varphi(r)$ fungerar.

Definition: (Ideal)

Def: En delmängd $I \subseteq R$ kallas för ideal om:

- i) $0 \in I$
- ii) $a, b \in I \Rightarrow a+b \in I$
- iii) För alla $r \in R, a \in I : r \cdot a \in I$.

Delring

- i) $0, 1 \in I$
- ii) $a, b \in I \Rightarrow a+b \in I, -a \in I$
- iii) $a, b \in I \Rightarrow a \cdot b \in I$

Jämför: 1_R ligger i varje delring. Vad händer om $1_R \in I, I$ ideal?

$\Rightarrow I = R$ fordi $r \cdot 1_R = r \in I$ för alla $r \in R$.

$\begin{matrix} \uparrow \\ R \\ \uparrow \\ I \end{matrix}$

$\Rightarrow (I \text{ ideal och delring} \Leftrightarrow I = R)$.

Analogi: I är en "generaliserad noll":

$r \cdot 0 = 0$ för alla $r \in R$.

$r \cdot I \subseteq I$ f.o. $r \in R$.

109 | $X \subseteq R, X \neq \emptyset$. Visa att

$$I = \text{Ann}_R(X) = \{a \in R \mid x \cdot a = 0 \text{ f.o. } x \in X\}$$

är ett ideal.

Beweis: i) $0 \in I : x \cdot 0 = 0$ f.o. $x \in X$.

ii) $a, b \in I, x \cdot (a+b) = x \cdot a + x \cdot b = 0 + 0 = 0$
 $\Rightarrow a+b \in I$

$$X \cdot I = \{0\}$$

iii) $r \in R, a \in I, x \cdot (r \cdot a) = (x \cdot a) \cdot r = 0 \cdot r = 0$
 $\Rightarrow r \cdot a \in I$

111 | Låt $f: R \rightarrow S, I \trianglelefteq S$, visa att

$$J = f^{-1}(I) = \{r \in R \mid f(r) \in I\}$$

är ett ideal i R .

Beweis: i) $0_R \in J : f(0_R) = 0_S \in I$

ii) $r, s \in J : r+s \in J \Leftrightarrow f(r+s) \in I \Leftrightarrow f(r) + f(s) \in I$
stämmer fordi $f(r), f(s) \in I$

iii) $r \in R, a \in J : r \cdot a \in J \Leftrightarrow f(r \cdot a) \in I \Leftrightarrow f(r) \cdot f(a) \in I$
stämmer fordi $f(a) \in I$.

112 | Låt $f: R \rightarrow S$, f epimorfism (i.e. f surj.), $I \triangleleft R$. Visa att $f(I) \triangleleft S$ är ett ideal.

Beris: i) $0_S = f(0_R) \in f(I)$ fordi $0_R \in I$

ii) $a, b \in f(I) \Rightarrow \exists r, s \in I: f(r) = a, f(s) = b$
 $\Rightarrow r+s \in I$ och $f(r+s) = f(r) + f(s) = a+b \in f(I)$

iii) Låt $s \in S, a \in f(I) \Rightarrow \exists r \in I: f(r) = a$

f surj. $\Rightarrow \exists t \in R: f(t) = s$

I ideal $\Rightarrow t \cdot r \in I \Rightarrow f(t \cdot r) = f(t) \cdot f(r) = s \cdot a \in f(I)$.

116 | Vilka är sanna?

a) \mathbb{Q} är ett ideal i \mathbb{R} ? Nej, fordi $1_{\mathbb{Q}} \cdot \mathbb{R} \not\subseteq \mathbb{Q}$.

b) En hom. $f: R \rightarrow S$ avbilda ideal på ideal.

Nej, om f är inte surj: $f: \mathbb{Q} \rightarrow \mathbb{R}$
 $x \mapsto x$

\mathbb{Q} ideal i \mathbb{Q} men $f(\mathbb{Q}) = \mathbb{Q}$ inte ideal i \mathbb{R} .

c) R en ring, I ideal i R . I är en delring av R .

Nej om $I \neq R$. I delring $\Rightarrow 1 \in I \Rightarrow r \cdot 1 \in I$ f.a. $r \in R$.

d) Varje delring av R är ett ideal.

Nej, om delringen är äkt så se c)

e) I i R är ett äkta ideal $\Leftrightarrow 1 \notin I$.

Ja, c), d).

118 | Låt K vara en kropp, $f: K \rightarrow R$ en ringhom.

Visa att f är injektiv.

Beris: Låt $k, l \in K$, anta att $f(k) = f(l)$.

$$\Leftrightarrow f(k) - f(l) = 0 \Leftrightarrow f(k-l) = 0$$

$K = K^* \cup \{0\}$. f hom $\Rightarrow f$ sender inv. element till inv. element.
 \uparrow
inv. element.

$$\Rightarrow f(k-l) = 0 \Leftrightarrow k-l \notin K^* \Leftrightarrow k-l = 0 \Leftrightarrow k=l.$$

123, 124 | Hitta ett prim- och ett max. ideal i $\mathbb{Z} \times \mathbb{Z}$.

$\{0\} \times \mathbb{Z}$ är ett ideal. (Övning: Vis att det är prim)

$2\mathbb{Z} \times \mathbb{Z}$ ($2\mathbb{Z}$ är max. i \mathbb{Z})